

VKF (003)

99 759

Editors © Josef Hiršal,
Bohumila Grögerová, 1993
© TORST, 1993
Zdeněk Barborka, Vladimír Burda,
Bohumila Grögerová, Josef Hiršal,
Josef Honys, Emil Juliš,
Jiří Kolář, Běla Kolářová, Ladislav Nebeský,
Ladislav Novák, Jindřich Procházka,
Michal Rešl, Jiří Valoch, 1993

ISBN 80 - 85639 - 13 - 0

NÁRODNÍ KNIHOVNA
1000110053


54K54642

Jiří Valoch
Zdeněk Barborka
Ladislav Nebeský
Jindřich Procházka
Vladimír Burda . .
Ladislav Novák . .
Běla Kolářová . . .
Bohumila Grögerová
Emil Juliš
Josef Hiršal — Bohu
Josef Honys
Jiří Kolář



mus 01/126/95

TORST

Slovo úvodem	11
Věn kostek nazval v roce 1897 Mallarmé „králem básníků“	49
Mallarmé tu znovu vzkřísil metody tak oblíbené v období symbolismu, kdy	83
... se tak vymyšlela „malování“	113
.....	137
.....	183
.....	217
vá	245
.....	253
mila Grögerová	283
.....	343
.....	371

Na jedné straně je škoda, že tento sborník nevyšel včas; práce v něm obsažené vznikaly totiž převážně v letech 1960 – 1968. Na druhé straně nová mohutná vlna celosvětové oživeného zájmu o konkrétní, vizuální a konceptuální poezii činí dnes tuto antologii znovu aktuální. Je o to zajímavější, že na naší veřejné literární scéně

Mléko	364
Klíč	365
Hra na čáru, typologie	366
Text ke konstelaci 14—14a	367
Text ke konstelaci 18—18a	368
Text ke konstelaci Honys — Novák	369

Jiří Kolář, nar. 24. 9. 1914 v Protivíně, žije v Paříži

Portréty (*Zdeněk Barborka, Ladislav Nebeský, Jindřich Procházka, Vladimír Burda, Běla Kolářová, Bohumila Grögerová, Emil Juliš, Josef Híršal — Bohumila Grögerová, Josef Honys*)

Partitura pro auditivní báseň na jméno Baudelaire	371
Slovo závěrem (J. H. a B. G.)	395

Vybrali a uspořádali

a Slovo úvodem a Slovo závěrem

Josef Híršal a Bohumila Grögerová

Portréty autorů Jiří Kolář

a Michal Rešl (Jiří Valoch; Ladislav Novák)

Redakčně zpracováno v nakladatelství Orbis

Redaktor Jaroslav Kabíček

Typografie Jiří Suňanků ml.

Vydalo nakladatelství TORST,

Brunclíkova 9, 162 00 Praha 6

jako svou 23. publikaci

Vydání první

Vytiskly Tiskárny Havlíčkov Brod, a. s.

Náklad 1 200 výtisků

Praha 1993

Cena 120 Kč (včetně DPH)

Knih vychází za přispění

Českého literárního fondu

Nadace Obce spisovatelů

Suňang Pro Helvetia



Obsah

Motto (Stephane Mallarmé: Vrh kostek; přel. Jan Toměš)

Slovo úvodem (J. H. a B. G)	7
Jiří Valoch , nar. 6. 9. 1946 v Brně, žije v Brně	
Poznámky k práci	11
<i>Slova</i> , 1964	16
<i>Konstelace</i> , 1964	17
<i>Numerická báseň</i> , 1964	18
<i>Konstelace</i> , 1964	19
<i>a/z</i> , 1964	20
<i>Typogram</i> , 1964	21
<i>Typogram</i> , 1964	22
<i>Typogram</i> , 1964	23
<i>Typogram</i> , 1964	24
<i>Typogram</i> , 1964	25
<i>Typogram</i> , 1964	26
<i>Typogram</i> , 1964	27
<i>Typogram</i> , 1965	28
<i>Optical poem</i> , 1965	29
<i>Typogram</i> , 1965	30
<i>Optická báseň</i> , 1965	31
<i>bp</i> , 1965	32
<i>bp</i> , 1965	33
<i>bp</i> , 1965	34
<i>bp</i> , 1965	35
<i>Triády</i> , 1965	36
<i>Strukturální báseň</i> , 1965	37
<i>Strukturální báseň</i> , 1965	38
<i>Strukturální báseň</i> , 1966	39
<i>Strukturální báseň</i> , 1966	40
<i>A — a</i> , 1967	41
<i>Rytmická báseň</i> , 1967	42

Rytmická báseň, 1967	43
Rytmická báseň, 1967	44
Rytmická báseň, 1968	45
Z Abecedy, 1967	46
Z Abecedy, 1967	47

Zdeněk Barborka, nar. 3. 4. 1938 v Rokycanech,

žije v Bohušovicích

Poznámky k metodě	49
Ortel (procesuální text, 1965)	57
<i>Psychopatogenese aneb štamgastovo zešilení</i> (procesuální text-penetráž, 1966)	67
Fuga (1966)	75
Fuga, topografický převod	80

Ladislav Nebeský, nar. 28. 1. 1937 v Jilemnici, žije v Praze

Stručná typologie	83
Co si jen počnu (typogram, 1964)	85
Černá gramatika (nehra, 1965)	86
Štvanice (nehra, 1964)	87
Trináctihlasí (nehra, 1965)	88
Slovo za slovo (nehra, 1965)	89
Sníh (nehra, 1965)	90
Jména (paratext, 1965)	91
Lekce binární poezie (Kurs binární poezie, 1965)	92
Kurs binární poezie, 1966	103
Kurs binární poezie, 1966	104
Kurs binární poezie, 1966	105
Konstrukce (Kurs binární poezie, 1966)	106
Transformační báseň, 1966	107
Malá úzkost má méně kostí (Básně-výpočty, 1966)	108
Soutěž o význam slova LUNA	109
Soutěž o význam slova BÝLÍ	110
Numerická báseň, 1966	111

<i>On (spojený text)</i>	Jindřich Procházka , nar. 19. 6. 1934 v Praze, žije v Praze	
<i>Otázkou je (antihilace)</i>	Základní typologie	113
<i>Preparované texty</i>	<i>Jé-je (strukturální báseň slovní)</i>	115
<i>Asociační makromolekulární</i>	<i>Hahou! (strukturální báseň slabičná)</i>	116
<i>Asociační makromolekulární</i>	<i>Step (strukturální báseň hlásková)</i>	117
<i>Kosmický hazard (čtvrcená báseň)</i>	<i>Plně (seriální báseň, přesuny)</i>	118
<i>Zapomen (čtvrcená báseň)</i>	<i>Píseň Ledového moře (seriální báseň</i>	
<i>Čtvrcená báseň — koláž</i>	<i>foneticko-vizuální)</i>	119
<i>Jak se dělá epická báseň (čtvrcená báseň)</i>	<i>!! — ?? (deformovaná báseň syntetická)</i>	120
<i>Arcidillo (návod)</i>	<i>Lampa (strukturální báseň analytická)</i>	121
<i>Detext z 16. 2. 1962</i>	<i>Abeceda (strukturální báseň</i>	
<i>Detext z 2. 3. 1962</i>	<i>fonetický skluz — vpis)</i>	122
<i>PF 64 (topologická kresba)</i>	<i>Intermezzo poema (internacionalismus)</i>	124
<i>Veliký Labulá (alchymáží)</i>	<i>Výstřel na nic / k ničemu (internacionalismus)</i>	125
<i>Mandragora (alchymáží)</i>	<i>Poněkud (řádková barevná báseň)</i>	126
<i>Notace týčková houkání (alchymáží)</i>	<i>Ženy Henri Matisse (řádková barevná báseň)</i>	127
	<i>Roztržený obraz (plošná barevná báseň</i>	
	<i>pro řádkové čtení)</i>	128
<i>Běla Kolářová, nar. 24. 3. 1901</i>	<i>Jezerní báseň (plošná barevná báseň pro</i>	
<i>Jedna z cest</i>	<i>bodové čtení — výpis)</i>	129
<i>Vegetáže, fotokoláže, stopy</i>	<i>Plující oblak (barevný kinetismus)</i>	130
<i>Richard Weiner (derealizovaný)</i>	<i>Noc očunů (dvojbáseň)</i>	131
<i>Znaky, 1964</i>	<i>Okna (narativní báseň)</i>	132
<i>Fotokoláž I., 1961</i>	<i>Týden v tichém domě (narativní báseň)</i>	133
<i>Ukazatel, 1961</i>	<i>Instrumentáž večera (narativní báseň)</i>	134
<i>Dva čtvorce, 1963</i>	<i>Tonoucí potápěč aneb Příchozí z hvězd</i>	
<i>Fotokoláž II., 1961</i>	<i>(narativní báseň)</i>	135
<i>Fotokoláž s kresbou světlem</i>		
<i>Stopy III., 1961</i>		
<i>Alfred Jarry (derealizovaný)</i>	Vladimír Burda , nar. 29. 5. 1934 v Praze, zemřel 24. 10. 1970	
<i>Stopy I., 1961</i>	Lyrické body a přímky, typologie	137
<i>Igelit, nedotvářeno</i>	<i>Krajina/Autoportrét</i>	138
<i>Renigenogram kruhu I., 1961</i>	<i>Záříjový plenér</i>	139
<i>Renigenogram kruhu II., 1961</i>	<i>Krajina lásky</i>	140
<i>Christian Morgenstern (derealizovaný)</i>	<i>První rašící chloupky</i>	141
<i>Kruhy, 1963</i>	<i>Ony</i>	142
<i>„L“, 1964</i>	<i>Poloha</i>	143
<i>Vegetáž, 1961</i>	<i>Jsem šťastný</i>	144

<i>Věta/zen</i>	145
<i>Příliš otevřená věta</i>	146
<i>Můj psací stůl</i>	147
<i>Oblíbená kniha</i>	148
<i>2 tendence</i>	149
<i>2 skvrny</i>	150
<i>2 sféry aktivity</i>	151
<i>2 grupy</i>	152
<i>2 příkazy</i>	153
<i>Akční aiody / akční deník, typologie</i>	154
<i>At' voní</i>	155
<i>Myslím, že existuje neexistuje</i>	156
<i>Občanský autoportrét</i>	157
<i>Rytmy a pauzy</i>	158
<i>Během mého života</i>	159
<i>b+ i+ l+ a+ n+ c+ e</i>	160
<i>Typogramy — slovobrazy / závěsné básně, typologie</i>	161
<i>Typogram Červen (1964—1965)</i>	163
<i>Vertikální zrcadlový text (1964—1965)</i>	164
<i>Typogram Vázy (1964—1965)</i>	165
<i>Slovobraz II (1965)</i>	166
<i>Typogram III (1964)</i>	167
<i>Typogram „R“ (1963)</i>	168
<i>Lyrický blok (typogram, 1964)</i>	169
<i>Pole (typogram, 1964)</i>	170
<i>Typokoláž (1964)</i>	171
<i>Informel (1964)</i>	172
<i>Estetika linky</i>	173

Ladislav Novák, nar. 4. 8. 1925 v Turnově, žije v Třebíči

<i>Poznámky k textům</i>	183
<i>Empuse (slovníkové heslo)</i>	186
<i>Ptáček v dutinách ocelového města</i> <i>(onomatopoická báseň)</i>	187
<i>Erbenovy svatební košile (konstelace)</i>	188
<i>Josef (konstelace)</i>	189
<i>Má potřeba (spečený text)</i>	190

<i>On (spečený text)</i>	191
<i>Otázkou je (anihilace)</i>	192
<i>Preparované texty</i>	193
<i>Asociativní makromolekula 02</i>	202
<i>Asociativní makromolekula 06</i>	203
<i>Kosmický hazard (čtvrčená báseň)</i>	204
<i>Zapomeň (čtvrčená báseň)</i>	205
<i>Čtvrčená báseň — koláž</i>	206
<i>Jak se dělá epická báseň (návod)</i>	207
<i>Arcidílo (návod)</i>	208
<i>Detext z 16. 2. 1962</i>	210
<i>Detext z 2. 3. 1962</i>	211
<i>PF 64 (topologická kresba)</i>	212
<i>Veliký Lalulá (alchymáz)</i>	213
<i>Mandragora (alchymáz)</i>	214
<i>Notace sýčková houkání (alchymáz)</i>	215

Běla Kolářová, nar. 24. 3. 1923 v Terezíně, žije v Paříži

<i>Jedna z cest</i>	217
<i>Vegetáže, fotokoláže, stopy</i>	221
<i>Richard Weiner (derealizovaný portrét), 1965</i>	222
<i>Znaky, 1964</i>	223
<i>Fotokoláž I., 1961</i>	224
<i>Ukazatel, 1961</i>	225
<i>Dva čtverce, 1963</i>	226
<i>Fotokoláž II., 1961</i>	227
<i>Fotokoláž s kresbou světlem, 1961</i>	228
<i>Stopy III., 1961</i>	229
<i>Alfred Jarry (derealizovaný portrét), 1965</i>	230
<i>Stopy I., 1961</i>	231
<i>Igelit, nedatováno</i>	232
<i>Rentgenogram kruhu I., 1963</i>	233
<i>Rentgenogram kruhu II., 1963</i>	234
<i>Christian Morgenstern (derealizovaný portrét), 1963</i>	235
<i>Kruhy, 1963</i>	236
<i>„L“, 1964</i>	237
<i>Vegetáž, 1961</i>	238

<i>Znaky</i> , 1964	239
<i>Žiletky (koláž 80×60)</i> , 1964	240
<i>Zápalky (koláž 80×60)</i> , 1964	241
<i>Roláž sklem II.</i> , 1962	242
<i>Kompozice (koláž 140×100)</i> , 1966	243

Bohumila Grögerová, nar. 7. 8. 1921 v Praze, žije v Praze

<i>Z Civilizačních schémat</i>	245
<i>Čtvrté</i>	245
<i>Osmé</i>	249

Emil Juliš, nar. 21. 10. 1920 v Praze, žije v Lounech

<i>Někdy v šedesátých letech</i>	253
<i>Jiný pohled z okna vlaku (1961)</i>	255
<i>Samotářské večery (1968)</i>	257
<i>Tančící stromy (1968)</i>	259
<i>Podzim v parku s řekou a blízkými horami (1968)</i>	261
<i>Prostory (1968)</i>	263
<i>Díváš se na mě (1968)</i>	264
<i>Blížící se Margareta T. (1968)</i>	265
<i>Do ticha vrostlému (1968)</i>	266
<i>U rakve (1968)</i>	268
<i>Výkřik (1968)</i>	269
<i>Trpělivost (1968)</i>	270
<i>Hudba (1968)</i>	272
<i>Jdeme si (1968)</i>	273
<i>Noci! (1968)</i>	274
<i>Neslýchané smíchy (1968)</i>	276
<i>Kdeže jsou? (1968)</i>	277
<i>Weiner — Nezval (1967)</i>	278
<i>Podle Chlebnikova (1967)</i>	279

Josef Hiršal, nar. 24. 7. 1920 v Chomutičkách, žije v Praze

Bohumila Grögerová

Z Technologie textů	283
Automatické texty, typologie	283
<i>Automatický text konkrétní</i>	285
<i>Automatický text abstraktní</i>	286
Mechanické texty, typologie	287
<i>Mechanický text I</i>	287
Otevřené texty, typologie	288
<i>Text asociační</i>	289
<i>Text variační</i>	290
Determinované texty, typologie	291
<i>Text významový</i>	292
<i>Text prostorový</i>	293
Sémantické texty, typologie	295
<i>Text gramatický</i>	296
<i>Text slovníkový</i>	297
<i>Text syngamický (sémantický, logický, estetický, gaméty)</i>	298
<i>Intertext A</i>	302
<i>Intertext B</i>	303
Nesémantické texty, typologie	304
<i>Text materiální</i>	305
<i>Text abstraktní</i>	306
Porušené texty, typologie	307
<i>Matematický text naprogramovaný</i>	308
<i>Náhodně porušený text (1. varianta)</i>	309
<i>Náhodně porušený text (2. varianta)</i>	310
<i>Náhodně porušený text (3. varianta)</i>	311
Stochastické texty, typologie	312
<i>Text strojový</i>	314
<i>Text nestrojový</i>	316
Topologické texty, typologie	317
<i>Koacervát</i>	318
<i>Řetězec</i>	319
Logické texty, typologie	320
<i>Text přísudkový</i>	321

<i>Text strukturální</i>	322
<i>Text molekulární</i>	323
Entropické texty, typologie	324
<i>Text s nízkou entropií</i>	325
<i>Text s vysokou entropií</i>	326
Vizuální texty, typologie	327
<i>Konstelace</i>	328
<i>Partitura</i>	329
<i>Portrét</i>	330
<i>Mikrogramy</i>	331
<i>Makrogram</i>	332
Strukturální texty, typologie	333
<i>Text adjektivní</i>	334
<i>Text substantivní</i>	335
<i>Text verbální</i>	336
Matematické texty, typologie	337
<i>Text selektivní</i>	338
<i>Rovnice</i>	339
<i>Permutace</i>	340

Josef Honys , nar. 10. 11. 1919 v Jičíně, zemřel 24. 6. 1969	346
<i>Konverzační hra v nudlové polévce</i>	343
Psychotexty, typologie	345
<i>Žizie</i>	346
<i>Kolotoč</i>	350
Text — test, typologie	351
<i>Romantismus</i>	352
<i>Jméno a příjmení</i>	354
Nekomutativní poezie, typologie	356
<i>Konverzace</i>	357
<i>Vynálezce</i>	358
<i>Sdělení I</i>	359
<i>Festival nudes</i>	360
<i>Řetězce</i> , typologie	361
<i>Most</i>	362
<i>Nana</i>	362
<i>Slepec</i>	363